

δίκαιον νὰ ἔχη δῆμαρχον τὸν Κυριακὸν ἀλλὰ πρὸς τελειοποίησιν τῆς εἰκόνης ἀπηρτεῖτο νὰ κρατῇ λύραν καὶ δίσκον. Ὁραία πόλις αἱ Ἀθηναὶ ἰδίως ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε οὐδαμοῦ ἐπισκιάζεται τις οὐδὲ παρ' αὐτῷ τῷ Δημάρχῳ. Δὲν ὑπάρχουσιν ὑπεροχαὶ ἐν Ἑλλάδι τετέλεσται.

Καὶ πάλιν ἐνθουμήθην τὸν Δῆμον τῶν Παρισίων. Ἡ καταστροφή τῶν μνημείων παρήγαγεν ἐν τῷ νῶ μου τὸ ζήτημα ἂν τὰ ἐξόχα ἔργα τῆς τέχνης, οὐ μόνον τῆς ζωγραφικῆς, τῆς ἀγαλματοποιίας καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ποιήσεως δὲν βλάπτωσι διασωζόμενα ἐπὶ αἰῶνας ἀντὶ νὰ ὠφελήσωσι. Νομίζει κανεὶς ὅτι ἡ τέχνη ὀπισθοδρομεῖ ἢ μᾶλλον σταματᾷ ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ. Εἶναι δὲ ἀναμφισβήτητον ὅτι καταστρέφει πολὺ τὴν πρωτοτυπίαν ἢ διατήρησις τῶν ἔργων τῆς τέχνης. Ὁ καλλιτέχνης δὲν τολμᾷ νὰ παρεκκλίνῃ τῆς κεχραγμένης ὁδοῦ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μάλιστα καθ' ἑξῆς βαδίζει ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀντὶ νὰ ἀναπλάσῃ νέα ἔργα μιμεῖται ἅκων τὰ παρελθόντα. Οἱ κριτικοὶ πάλιν πλάττουσι κανόνας ἐπὶ τῇ βάσει ἔργων τῆς δεινῆς ἢ δεινῆς ἐποχῆς ἐνῶ ἡ τέχνη εἶναι ποικίλη ὅσον καὶ ἡ φύσις καὶ εἰς τὸ πρῶτον βῆμα εἰς τὴν ἀπομακρυνθῇ τῆς τετριμμένης ὁδοῦ ὁ καλλιτέχνης, λιθοβολεῖται. Ἄν δὲν ἐσώζοντο σήμερον τὰ ἔργα τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Εὐριπίδου καὶ τοῦ Σοφοκλέους ἡ ἀνθρωπότης ἤθελέν ἴσως ἀποκτήσῃ ἔργα πολὺ ἀνώτερα ἐκείνων. Καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ἡ ζωγραφικὴ ἤκμασεν ἐν Ἰταλίᾳ διότι δὲν ἐσώθησαν τ' ἀρχαῖα ζωγραφήματα. Ἡ τυπογραφία ἔφερε δημοκρατικὸν τι πνεῦμα εἰς πάντα καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ποίησιν, ἡ δὲ ἰσορροπία αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐννοίαν παντὸς ἐξόχου ἔργου. Λέγουσιν ὅτι οἱ μετὰ τὸν πρῶτον ἔρωτα παλμοὶ τῆς καρδίας καὶ τοὶ γεννῶνται ἔνεκα ἄλλου ἀντικειμένου, ἀληθῶς ὅμως ἐπαναλαμβάνουσι τὴν πρώτην ἐκείνην λατρείαν πρὸς τὴν χαρίεσσαν μορφήν τῆς πρώτης ἐρωμένης μετὰ τὴν μορφήν τῆς ὁποίας στολίζεται πᾶσα μεταγενεστέρα ἐρωμένη. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν τέχνην. Ἀλλ' ἂν ὁ Πετράρχης δὲν ἀπέκαμε λατρεύων τὴν Λάουραν, ἡ ἀνθρωπότης ἀπέκαμε λα-

τρεύουσα τὸν Ὁμήρον καὶ μὰ τὸν ζῦθον ἡδυνάμην κάλλιστα νὰ παραστήσω τὸ πρόσωπον τοῦ χωρικοῦ πρὸς τὸν Ἀριστείδην, ἐξοστρακίζων ἀπὸ τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ὁμήρον διότι ἀπέκαμα ἀκούων αὐτὸν ἐπικαλούμενον ἀθάνατον καὶ πρὸ πάντων διότι μὲ κατέβαλε τὸ ὁμηρικὸν ζήτημα.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

— — —

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε φυλλ. γ'.)

— ὦ! μὴ, κυρία, παρακαλῶ, εἶπε κρατῶν αὐτὴν σχεδὸν διὰ τῆς βίας, δὲν βλάπτει τοῦτο... Ἀλλοτε, προσφιλέστατέ μοι ἄγγελε, δὲν εἶχον καρδίαν, οὐδένα ἡγάπων ὁ πρῶτός μου ἔρως εἶναι οὗτος, μάρτυς μου ὁ Θεός! Μὴ ἀνεχθῆτε νὰ ἦναι τοσοῦτον ἀτυχῆς, κυρία. Σᾶς ἀγαπῶ, ὡς δὲν ἡγάπησα... τὴν μητέρα μου, σᾶς ἀγαπῶ...

— Ἀρκεῖ, κύριε κόμη, ἀρκεῖ σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐνδείξεις ταύτας τῆς ἀγάπης σας, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Πέτκωφ μετὰ τινος εἰρωνίας ἰδοῦσα ὅτι ὁ κόμης ἐπέμενε μετὰ θράσους τοσοῦτου· χαίρω πολὺ ἔχουσα φίλον τόσον πολύτιμον. Ποτὲ ὅμως δὲν ἐπίστευον ὅτι ἄνθρωπος εὐγενῆς, ὡς ὑμεῖς, θὰ παρέβαινε τοσοῦτον τὰ καθήκοντα τῆς φιλοξενίας καὶ τῆς τιμῆς. Νὰ σᾶς ὑποδέχεται ἐν τῇ οἰκίᾳ του μετὰ τοσαύτης ἐμπιστοσύνης ὁ σύζυγός μου, καὶ σεῖς ἀντὶ εὐγνωμοσύνης νὰ θέλετε νὰ ρίψετε τὴν σύζυγόν του εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ἀτιμίας καὶ τοῦ αἰσχύους!...

Ὁ κόμης ὑπὸ τὸ βάρος τῆς κατηγορίας ταύτης ἔκυψε τὴν κεφαλὴν.

— Αἰσχος! κύριε κόμη, αἰσχύνῃ! προσέθηκεν ἡ Ἀλεξάνδρα καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου ἀφήσασα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον γονυκλιτῇ καὶ μόνον.

— ὦ! τὴν ἀγαπῶ! τὴν ἀγαπῶ! ἐψιθύριζεν ὁ ἄθλιος περιφερόμενος ἐν τῷ δωματίῳ, ὡς μεθύων.

Ἀπῆλθεν· ἀλλ' ὁ κόμης δὲν ἦτο ἐκ τῶν καταβλαλλομένων εὐχερῶς ἀνθρώπων. Ἐν τῇ διεφθαρμένῃ ὑπὸ τῶν παθῶν καρδίᾳ του ἐπάφλαζον ἄπειρα αἰσθήματα, κυρίως δὲ ἡ ὑπερηφανία καὶ ὁ ἔρω. Ἐσκέπτετο ὅτι οὐδεμία γυνὴ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἠρνήθη νὰ ὑποτάξῃ τὸ πεπρωμένον της εἰς τὴν θέλησίν του. Πρῶτον ἦδη τὸ τοιοῦτο συνέβαινε εἰς αὐτὸν, καὶ ὠργίζετο μέχρι μανίας καὶ παραφορᾶς. Πρὸς δὲ ὁ κόμης ἠσθάνετο ἀληθῶς διεγειρόμενον εἰς τὴν κυλιομένην ἐν τῷ βορβόρῳ τῶν παθῶν καρδίαν του νέον τι αἰσθημα διὰ τὴν κυρίαν Πέτκωφ, ἄγνωστον τέως εἰς αὐτόν.

Ὅταν ἀνὴρ τις ᾔνοι βέβαιος ὅτι ἡ ἔνεκα τοῦ κάλλους του ἡ ἔνεκα ἄλλων σωματικῶν ἢ πνευματικῶν προτερημάτων θὰ τῷ ἀνοιξῶσιν οἱ ἀνδράποτε θύραν καὶ ἂν κρούσῃ, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ ἀγαπήσῃ ἀληθῶς. Ὀλίγος μόνον ἐπίπλαστος ἔρω πρὸς ἀπάτην ἐκείνης ἣς ὀρέγεται ἀρκεῖ, καὶ τὰ πάντα τελειοῦσιν... Ἐπειδὴ δὲ ἡ συνεχὴς κατάλυσις τοῦ αὐτοῦ φαγητοῦ, ἔρω καὶ τοῦ μᾶλλον ἡδέος καὶ εὐχαρίστου, συνεπάγεται καὶ τὸν κόρον — κοινὴ ἡ παρομοίωσις, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐκφραστικὴ — οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες ὄντες βέβαιοι ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ δύνανται νὰ εὕρωσι νωπότερον ἔδεσμα ἐγκαταλιμπάνουσι τὰς δι' ἀπείρων ψευδῶν ὁρκῶν καὶ θυσιῶν ἀπατηθείσας καὶ ἀναζητοῦσιν ἄλλας... Ὁ ἡμέτερος ἦρως εἰς ταύτην τῶν ἀνδρῶν τὴν τάξιν ἀνῆκεν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος συνήθως ὅ,τι ἀνθίσταται πρὸς αὐτὸν ἐπιθυμεῖ νὰ καταβάλῃ, καὶ ἐν τῇ κατανικήσει αὐτοῦ εὕρσκει ἡδονὴν ἄπειρον, διὰ τοῦτο καὶ οὗτος ἀπεφάσισε νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸν ἔρωτα τοῦτον. — Τὸ δυστύχημα ὅμως δι' αὐτὸν ἦτο ὅτι ἦδη ἡγάπα μετὰ πάθους καὶ ὅτι οἱ ὅρκοι καὶ ὁ ἔρω δὲν ἦσαν ἐπίπλαστα —

Θὰ εἰλεγέ τις ὅτι ἐτιμωρεῖτο ὑπὸ τῆς Προνοίας!

Τὴν ἐπιούσαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ κόμης ἐπανῆλθε. Πᾶς ἄλλος τοσαύτας ὑποστάς προσβολὰς θὰ παρητεῖτο τοῦ ἔρωτος τούτου· ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν κόμητα ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα. Ἀπεφάσισε διὰ παντός μέσου νὰ ἀπολαύσῃ τοῦ ποθουμένου.

Ἐν τοῖς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ κυρία Πέτκωφ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεως τοῦ κόμητος ἐκάθητο ἐν τῷ δωματίῳ ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ μικρότερον τῶν τέκνων της· λέγομεν δὲ μικρότερον, διότι ὁ κατὰ ἐν περίπτω ἔτος μεγαλύτερος υἱὸς της διέμενε τότε ἐν Βουκουρεστίῳ παρὰ τῷ πάππῳ του, ὅστις ἐν ἐλλείψει τῆς θυγατρὸς του ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ παρ' ἑαυτῷ τὸν ἑγγονόν του.

Ὅτε ἀνήγγειλαν αὐτῇ τὴν ἔλευσιν τοῦ κόμητος, φλόξ ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως διεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της.

— Ἀ! πολὺ αὐθάδης θὰ ᾔηναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἶπε κατ' ἑαυτὴν καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀποβάλω... Μαρία! προσέθηκε κράζουσα τὴν θαλαμηπόλον.

— Διατάξατε, κυρία, εἶπεν αὕτη εἰσελθοῦσα.

— Εἰπὲ... τίποτε... δὲν σὲ θέλω... Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη, προσέθηκε σκεπτομένη· πιθανὸν νὰ ἐκθέσω τὸν ἑαυτόν μου... ὁ ἄνθρωπος οὗτος δύναται νὰ πράξῃ τὰ πάντα... Ἐὰν τὸ πρᾶγμα γείνη γνωστὸν ὑπὸ ἄλλην ἐποψίν... ὁ κόσμος εἶναι πρόθυμος ν' ἀκούῃ συκοφαντίας... Ἀ! Ἰωάννη μου! προσέθηκε σχεδὸν δακρύουσα, ποῦ εἶσαι νὰ με σώσης... Τί στέκεις λοιπὸν! ἀνέκραξεν ἀποπεινομένη πρὸς τὴν θαλαμηπόλον θέλουσα δῆθεν νὰ ἐπιδείξῃ ἀδιαφορίαν, δὲν εἰσάγεις τὸν κύριον!

Ἡ θαλαμηπόλος ἐξῆλθε καὶ ὁ κόμης μετ' οὗ πολὺ ἐνεφανίσθη. Εἰς τὰς πρώτας ἐνδείξεις τῆς ἀφροσιώσεως αὐτοῦ ἡ κυρία Πέτκωφ

— Νομίζω, κύριε κόμη, ὑπέλαβεν αὕτη, ὅτι καὶ χθὲς ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι χαίρω πολὺ ἔχουσα τοιοῦτον φίλον... ἀλλὰ γνωρίζετε βεβαίως ὅτι, ὅταν φίλος τις ἐπιθυμῇ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἀδιακόπως ὅτι εἶναι ἀφωσιωμένος, ἔστω καὶ μέχρι θανάτου, καταντᾷ σχεδὸν ὀχληρὸς, προσέθηκε μετ' εἰρωνείας.

— Κυρία, μὴ μ' ἐμπαίζετε!... Σᾶς ἀγαπῶ... Ὡ! δὲν αἰσθάνεσθε· σᾶς ἀγαπῶ! δὲν θ' ἀκούσω ἀπὸ τοῦ στόματός σας τὴν λέξιν ταύτην!... Δὲν ἔχετε καρδίαν... δὲν αἰσθάνεσθε παντάπασιν!...

Ὁ ἄθλιος! αἰσθημα ὠνόμαζε τὸ νὰ ἐξυ-
βρίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου της.

— Τί ἐστὶν ἔρωσ ἀγνοεῖτε, ἐξηκολού-
θησε. Σὰς ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ
σας, τὸν ὁποῖον κρατεῖτε τὴν στιγμὴν ταύ-
την εἰς τὰς ἀγκάλας σας· λάβετε οἶκτον...
ἐν ὀνόματι τοῦ μικροῦ τούτου ἀγγέλου, σὰς
ἐκτεύω...

— Ἀ! μὰ τὴν ἀλήθειαν, κύριε κόμνη,
πολὺ ὠφέλιμος θὰ μοὶ ἦτο ὁ υἱός μου, ἐὰν
μετεχειρίζοντο τὸ ὄνομά του διὰ τὴν ἀτί-
μωσιν τῆς μητρὸς του. Σὰς βεβαιῶ ὅμως,
κύριε, ὅτι κακὸν ἀρωγὸν καὶ σύμμαχον
ἐπεκαλέσθητε· διότι ὁ υἱός μου, ὁ μικρὸς
οὗτος ἀγγέλος, ὡς τὸν ἀποκαλεῖτε, εἶναι
τὸ κυριώτερον τῶν καθ' ὑμῶν ὅπλων μου.
Ἐπρεπε νὰ γνωρίζετε, κύριε κόμνη, ὅτι
πάντες οἱ γονεῖς, πᾶσα μήτηρ ἔχει ἀσπίδα
ὡς τὴν τοῦ Αἴαντος ἢ καὶ ἐκείνης μᾶλλον
ἀδικοπέραστον τὸ ὄνομα τῶν τέκνων της·
διότι πρὸ πάντων ὀφείλει νὰ ἀφίνη εἰς
αὐτὰ, ἐν ἐλλείψει ἄλλων ἀγαθῶν τοῦλάχισ-
τον ὄνομα ἀκηλίδωτον.

— Κυρία, ἀκούσατε· μέχρι τοῦδε δὲν
εἶχον καρδίαν, καὶ σεῖς μοὶ τὴν ἐχορηγή-
σατε... ποτὲ δὲν ἐπαλλεν, ὡς πάλλει
τώρα... ὦ! δότε μοι τὴν χεῖρά σας...
Πλεῖσται, πᾶμπολλοὶ γυναῖκες μὲ ἠγάπη-
σαν, ὑπεκρίθην καὶ ἐγὼ τὸν ἀγαπῶντα...
ἠπάτησα, Ἀλεξάνδρα μου, μὲ ἐννοεῖτε!
ἠπάτησα... ἀλλ' ἄρ' ἄγε θὰ ἀρκέσῃ ἡ βά-
σανος αὕτη, δι' ἧς τώρα τιμωροῦμαι, νὰ
μὲ ἀπαλλάξῃ τῶν πολλῶν μου ἐγκλημά-
των; Σὰς ἀγαπῶ, προσφιλὴς μου κυρία,
σὰς ἀγαπῶ!...

— ὦ! προτιμότερον θὰ ἦτο, κύριε κόμνη,
νὰ ἐλέγχετε ταῦτα πρὸς τὸν πνευματικόν σας
ἢ πρὸς ἐμέ. Σεῖς μάλιστα οἱ Ῥῶσοι εἰσθε
ἡ εὐσέβεια προσωποποιημένη, ὑπέλαβεν
ἡ κυρία Πέτκωφ τονίζουσα πὺς τὰς τελευ-
ταίας ταύτας λέξεις. Καὶ ἔπειτα ἔστω, ἄς
σὰς πιστεύσω πρὸς στιγμὴν· τίς ὅμως μὲ βε-
βαιῶσθαι ὅτι δὲν θὰ προσενεχθῇτε καὶ πρὸς ἐμέ,
καθὼς καὶ πρὸς τὰς ἄλλας. Ἄνθρωπος ἄπαξ
ἐξοκέλας δυσκόλως ἔπειτα διορθοῦται...

— Τὸ ὀρκίζομαι, κυρία, τὸ ὀρκίζομαι!
σὰς ἀγαπῶ εἰλικρινῶς! ἀνέκραξεν ὁ κόμνης
συλλαβὼν ἐλπίδα πινὰ ἐπιτυχίας ἐκ τῶν
τελευταίων λόγων τῆς κυρίας.

— Πολὺ βιάζεσθε, κύριε! νομίζω ὅτι δὲν
σὰς εἶπον ὅτι σὰς ἀγαπῶ, ἀλλ' ἂν πιστεύ-
σω πρὸς στιγμὴν εἰς τὸν ἔρωτα τοῦτον...

— Κυρία, πρέπει νὰ ἦσθε πολὺ σκλη-
ρά... ἄνευ καρδίας... Μὰ τὴν ἀλήθειαν
ὀργίζομαι· καὶ πῶς διὰ τὴν συμπεριφορὰν
σας ταύτην, ὑπέλαβεν ὁ κόμνης προσπαθῶν
νὰ μειδιάσῃ· καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς
συνομιλίας μας ἐξακολουθεῖτε νὰ μὲ ὀμι-
λεῖτε μετ' εἰρωνείας.

— Ἀ! πολὺ ἀργά, φίλε μου, τὸ ἐνοή-
σατε... Ἡμὴν ὀλίγον πληκτικὴ ἔνεκα
τῆς ἀπουσίας τοῦ συζύγου μου καὶ διεσκέ-
δαζον μετὰ τοῦ υἱοῦ μου, ὅτε μοὶ ἀνήγ-
γειλαν τὴν ἐλευσίν σας. Τῇ ἀληθείᾳ, φίλε
μου, ἐχάρην—βλέπετε ἂν σὰς ἀγαπῶ—διό-
τι ἡμὴν βεβαία ἐστὶ θὰ διεσκέδαζον μὲ τὰς
ἐνδείξεις τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς
σας...

Ὁ κόμνης ἀνεπήδησεν ἐκ τῆς θέσεώς του
ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους. Ἠγνέει τί
νὰ ἀπαντήσῃ.

— Εἶμαι ὠραῖος, εἶπεν ἐπὶ τέλους θέ-
λων ν' ἀποβάλῃ μέρος τῆς πιεζούσης αὐτὸν
στενοχωρίας, κολακεύομαι πιστεύων ὅτι
εἶμαι τοιοῦτος· τὸ γνωρίζω πρὸς τούτοις ἐκ
τῶν κατακτήσεών μου... Ὅπου προσέβα-
λον, κυρία, δὲν ἀπέτυχον, καὶ ἀπορῶ πῶς...

Ἴδετε πόσον γελοῖον καθίστησιν ἐνίοτε
τὸν ἄνθρωπον τὸ ἄλογον πάθος.

— Ναί· τὸ ὁμολογῶ, κύριε κόμνη, ὑπέ-
λαβεν ἡ κυρία Πέτκωφ, τὸ ὁμολογῶ, εἰσθε
ὠραῖότατος· ἀλλ' ἔχετε τι ἐνίοτε ἐν τῷ
βλέμματί σας, ὅπερ ἂν ἔβλεπον αἱ κατα-
κτηθεῖσαι, ὡς τὸ παρατήρησα ἐγὼ, πιστεύω
ὅτι αἱ κατακτήσεις ἐκείναι θ' ἀπετύγγα-
νον... Ἀλλὰ τί νὰ γείνη... Σεῖς οἱ Ῥῶσοι
ἀγαπᾶτε τὰς κατακτήσεις· μάρτυς ἡ μέση
Ἀσία... Τίς οἶδε τί ἤλθετε καὶ ἐδῶ νὰ
πράξετε... Ἀλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ
περὶ ὠραιότητος κεφάλαιον. Ἐν τῷ χορῷ
τοῦ ἡγεμόνος Κούζα, τὸ ὁμολογῶ, ἐνῶ οἱ
ἄλλοι σὰς ἐθαύμαζον, ἐγὼ ἐρρίγουν ὑπὸ
φρίκης· τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὸ βλέμμα
σας...

— Κυρία! κυρία! ἀνέκραξεν ὁ κόμνης·
ἐὰν ἐγνωρίζετε ὁποῖον πῦρ καίει ἐδῶ, ἐν
τῇ καρδίᾳ μου, δὲν θὰ μοὶ ὀμιλεῖτε οὕτω...

Ἡ κυρία Πέτκωφ ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν

— Ούτε ἡ εἰρωνεία καταβάλλει τὸν δαίμονα τοῦτον, εἶπε καθ' ἑαυτὴν ἀλλ' ἄς ὑπομείνω μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ συζύγου μου. Ἦδη ἄς προσπαθῶ νὰ τῷ διεγείρω τὴν φιλοτιμίαν.

Ἰσως τις ἐνταῦθα ἐρωτήσῃ, πῶς ἡ κυρία Πέτκωφ εἶχε τὴν διάθεσιν νὰ παίξῃ σχεδὸν μετὰ τοῦ κόμητος; διατὶ δὲν μετεχειρίζετο ἄλλον τινὰ τρόπον, τὸν τῆς ἀποβολῆς παραδείγματος χάριν. Εἶπομεν ἄνωτέρω ὅτι δὲν ἔπραξε τοῦτο φοβηθεῖσα μὴ ὁ κόμης, ὅστις ἦτο ἄνθρωπος δυνάμενος νὰ μετέλθῃ τὰ πάντα, ἐκθέσῃ τὸ πρᾶγμα ἄλλως εἰς τὸν σύζυγόν της; πρὸς δὲ τούτοις ἐνόμιζεν ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ πείσῃ αὐτὸν ἡ ἰδίᾳ, ὥστε ἄνευ θορύβου καὶ ταραχῆς ὁ κόμης νὰ παραιτηθῇ, χωρὶς μάλιστα ὁ λίαν ἀγαθὸς καὶ εὐπιστος σύζυγός της νὰ μάθῃ τι τῶν συμβαινόντων· ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μὴ καὶ οὕτω διεγερθῶσιν ὑπόνοιαι παρὰ τῷ συζύγῳ της· διότι οὐδέποτε βεβαίως ὁ κύριος Πέτκωφ θὰ ἐπίστευεν ὅτι ὁ χαρακτήρ τοῦ κόμητος ἦτο τοιοῦτος.

— Ἴδού πόσον κακὸν εἶναι νὰ ἔχῃ τις σύζυγον ἀπειρόκακον ἢ, ἂν θέλετε εὐήθη.

Τὰς σκέψεις τούτας ἔκαμε καὶ ἡ κυρία Πέτκωφ.

— Ἐπειτα, κύριε κόμη, ὑμεῖς εἴσθε ἄνθρωπος εὐγενῆς, προσέθηκεν ἐξακολουθοῦσα τὴν μετ' αὐτοῦ συνομιλίαν, γνωρίζετε τί ἐστὶ καθήκον... Λάβετε τὴν θέσιν μου καὶ κρίνατε... Τί προτείνετε εἰς ἐμέ; Νὰ προδῶσω τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου μου; ὅπερ οὐδέποτε θὰ πράξω, οὐδέποτε! Ἐγὼ νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει ποινὴ ἱκανὴ πρὸς τιμωρίαν ἐνόχου συζύγου...

Ἦδη ὁ κόμης ἐμειδίασεν, ἀλλ' ἐν τῷ μειδιᾷματι ἐκείνῳ ὑπῆρχέ τι ἀπαίσιον.

— Κυρία, ὑπέλαθε πάντοτε μειδιῶν, σὰς εἶπον καὶ προηγουμένως αἱ κατακτήσεις μου εἶναι ἀπειροί· δὲν ὑπάρχει γυνὴ ἐν Πετροπόλει μὴ χάρισά μοι μειδιάμα καὶ ἔρωτα... Ἡ πίστις σας, ἡ πρὸς τὸν σύζυγόν σας ἀφοσίωσις εἶναι τωρόντι μοναδική! ἐάν ἐγνώριζον ὅτι ἡ φωνή μου θὰ ἔφθανε μέχρι τῆς ἀκοῆς ἀπασῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γυναικῶν, θὰ προέβαλον εἰς αὐτάς ὡς παράδειγμα ὑμᾶς· τιμιότης ἀκλόνητος,

ὡς βράχος, καὶ ἀξία θαυμασμοῦ... κύπτω ἐνώπιον αὐτῆς τὸν αὐχένα... Πολλὰ ἐδιδάχθην ἐκ τοῦ μαθήματος τούτου. Ἐάν ἅπασαι αἱ γυναῖκες ἦσαν ὡς ὑμεῖς, ὁ κόσμος σύμπας θὰ εὕρισκετο εἰς τὸ ζενίθ τῆς εὐδαιμονίας. Ρίψατε εἰς λήθην τὸ ἀπεγνωσμένον τοῦτο διάβημά μου... ἀναχωρῶ... τιμᾶτέ με διὰ τῆς ὑπολήψεώς σας. Ἡ μεγίστη χάρις ἦν δύνασθε καὶ τὴν ὁποίαν ἀπαιτῶ νὰ μοὶ κάμῃτε εἶναι νὰ μοὶ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς ἐπισκέπτωμαι ἐνίοτε ὡς φίλος. Εἶπατε, ὄχι!... καὶ δὲν θὰ μὲ ἴδετε πλέον ἐν τῇ οἰκίᾳ σας... Ζητῶ συγγνώμην, κυρία, διὰ τὸν ἄφρονα τοῦτον ἔρωτα... Ὑγιαίνετε, προσέθηκε καὶ ἀνεχώρησε.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! εἶπεν ἡ κυρία Πέτκωφ στενάζασα ἐκ βράθους καρδίας, ὡς εἰ ἀφηρηεῖτο ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς ὑπερμέγεθες βάρος· ἀπῆλθεν ἐπὶ τέλους ὁ δαίμων οὗτος. Πόσον καλὰ ἔκαμα κρατήσασα τὴν ὀργὴν μου... Ἀλλὰ διατὶ τόσο ἐυκόλως νὰ ὑποχωρήσῃ, ἐνῶ ἦτο παράφρων, μανιώδης;... Ἄρά γε, διότι συνησθάνθη τὸ ἄτοπον τῆς πράξεώς του;... Ἄρά γε, διότι...

Δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὴν σκέψιν της· ἐρρίγησεν ὑπὸ φρίκης. Καὶ εἶχεν ἐν μέρει δίκαιον.

Ἄνδρες, οἷος ὁ κόμης, δυσκόλως ὑποχωροῦσιν.

ΣΤ'.

Τὴν 31 δεκεμβρίου ἄνθρωπός τις καλῶς περιτετυλιγμένος ἐντὸς χειμερινοῦ μανδύου, ὠπλισμένος διὰ δικάνου λαμπρᾶς κατασκευῆς, πολυκρότου ἐπαργύρου καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο κυνῶν περιήρχετο τὴν περὶ τὸ Καζανλίκιον μικρὰν πεδιάδα περισκοπῶν τὰ πέριξ. Εἰς πάντα τριγμὸν δένδρων ἀνεσκίρτα.

Ὅσα τῶν πτηνῶν ἐλάμβανον τὴν ἀτυχίαν νὰ διέρχωνται πλησίον τοῦ ἐδοκίμαζον τὴν ἡδύτητα τῶν σφαιριδίων του. Ἐάν ὁμως τὴν στιγμὴν ἐκείνην διήρχετό τις καὶ ἑβλεπεν αὐτὸν, θὰ παρετήρει ὅτι πάντοτε τὴν αὐτὴν κάνναν ἐπλήρου καὶ ἐκένου, τὴν δ' ἄλλην ἄφινεν ἄθικτον. Δύο

ώραι εἶχον παρέλθει οὕτω καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος, μολονότι τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον καὶ ἡ χιών ἐπιπτε πυκνοτάτη, ἐξηκολούθει περιερχόμενος. Ἐπὶ τέλους·

— Μὰ τί διάβολο! ἐψιθύρισε ἐντὸς τῶν ὁδόντων του, οἵτινες ἤρξαντο κροτοῦντες ἐνεκα τοῦ ψύχους, ἐπάγωσα ἐδῶ καὶ ὁ ἄθλιος αὐτὸς δὲν φαίνεται... Αἶ! ἄς θερμανθῶ ὀλίγον, προσέθηκε καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπενδύτου αὐτοῦ ἀγγεῖον πλήρες ρουμίου ἔπινε. Ἀφοῦ δὲ ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν περιῆλθε, χωρὶς ὁ ὑπ' αὐτοῦ περιμενόμενος νὰ φανῇ, ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη πρὸς τὸ τέλος·

— Καθὼς φαίνεται, ἐψιθύρισε μετ' ἀδημονίας, δὲν ὑπάρχει ἐλπίς... ἄς ἀναχωρήσω καὶ φωνήσας τοὺς δύο κύνας ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν κωμόπολιν ἄγουσαν.

Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπιούσης, 4 ἰανουαρίου 1864, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος περιέμενε εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἀλλὰ προσέχων πάντοτε νὰ μὴ ἀπομακρύνεται πολὺ ἀπὸ τινος δένδρου κειμένου ἐκεῖ που πλησίον. Μετὰ τινα χρόνον διέκρινε τὰς σκιάς δύο ἱππέων· λέγομεν δὲ σκιάς, διότι, ὡς ἐπιπτεν ἡ χιών, ἦτο ἀδύνατον νὰ βλέπῃ τις καθαρῶς.

— Οὗτος εἶναι! ἐψιθύρισε ὁ κυνηγὸς καὶ ἔδραμεν ὅπως κρυβῇ ὀπισθεν τοῦ κορμοῦ τοῦ παρακειμένου δένδρου.

— Ἀ! πολὺ εὐγενὴς εἶναι ὁ κύριος, προσέθηκε· διότι σήμερον, καθὼς βλέπω, δὲν με ἠνάγκασε νὰ περιμένω μάτην ὁλόκληρον σχεδὸν τὴν ἡμέραν ὡς χθές.

Ταῦτα εἰπὼν ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς... τίνα; Τὸν οὐρανόν; οὐχί! διότι ἄνθρωπος τοιοῦτος μέλλων νὰ δολοφονήσῃ, δὲν τολμᾷ νὰ προσίδῃ τὴν κατοικίαν τοῦ Θεοῦ... Ἀλλὰ μὴ ἦτο τόσω ἄθλιος, ὥστε νὰ τολμήσῃ ν' ἀποτείνῃ ἱκεσίαν πρὸς Αὐτόν, καθ' ἣν στιγμὴν θὰ διέπραττεν ἐγκλημα, κακούργημα... δὲν ἐφοβεῖτο τὴν τιμωρίαν Του; Δὲν ἐφοβεῖτο μὴ ὁ Θεὸς, ὃν ὕβριζε διὰ τῆς παρακλήσεώς του τὸν ἠφάνιζε;... Τὴν ἐρώτησιν ταύτην μηδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν ἄς ἀποτείνῃ πρὸς ἑαυτόν. Ἀνὰ μέσον τοῦ αὐρίζοντος βορρᾶ καὶ τῆς πιπτούσης χιόνος φωνή τις ἐψιθύρισε·

— Προχώρησον, προχώρησον ἀφόβως, ἄθλιε! ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς σου δὲν

ἐξεπληρώθη εἰσέτι. Περάτωσον τὴν πορείαν σου, ἀλλὰ μὴ λησμόνει τὴν περιμένουσάν σε τιμωρίαν!...

Ὁ βορρᾶς ἔπνεε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως καὶ ὁρμῆς αὐτοῦ περιστρέφων τὴν χιόνα. Οἱ δὲ δύο ἱππεῖς ἐξηκολούθουν τὴν ὁδόν των, χωρὶς παντάπασιν νὰ ἴδωσι τὸν ἐνεδρεύοντα ἄνθρωπον, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐσκόπευε κατὰ τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν.

Μετ' οὐ πολὺ ἐφθασαν πρὸ τοῦ δένδρου... κρότος πυροβόλου ἠκούσθη καὶ ὁ προπορευόμενος κύριος κατέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου ὅστις αἰσθανόμενος ἤδη ἑαυτὸν ἐλεύθερον ἤρξατο τρέχων μεθ' ὁρμῆς ἀνὰ τὸ πεδίον. Ὁ ἀκολουθῶν ὑπηρέτης ἀφωσιωμένος εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ μέχρι θανάτου ἐρρίφθη πάραυτα ἐκ τοῦ ἵππου, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι ὁ φονεύσας τὸν κύριον ἠδύνατο νὰ φονεύσῃ καὶ αὐτόν, χωρὶς νὰ ἴδῃ ὅτι τὸ ὄπλον τοῦ παραμονεύοντος διευθύνετο ἤδη καὶ κατ' αὐτοῦ.

— Σύζυγέ μου!... τέκνα μου!... ἐψιθύρισε ὁ κύριος στενάζων καὶ κύμα αἵματος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός του, σύναμα δὲ καὶ ἡ ψυχὴ...

Δεύτερος κρότος ἀντήχησε καὶ ὁ εὐγνώμων ὑπηρέτης κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ κυρίου του... Ὁ ἵππος αὐτοῦ τρομάξας ἤρξατο ἀναπηδῶν καὶ παρὰ τῶν τῶν ὑπηρέτην, οἵτινος ἡ χεὶρ ἦτο περιπεπλεγμένη μεταξὺ τῶν ἡνίων. Τρίτον πυροβόλημα ἠκούσθη καὶ ὁ ἵππος περιστραφεὶς, ὡς μανιώδης, καὶ καταπατήσας τὸν ὑπηρέτην κατέπεσε.

Πάραυτα ὁ κακούργος ἐξῆλθε τῆς κρύπτης του ἔχων τὸ πρόσωπον ἀκτινοβόλον ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Ὁρχιὸν γεῦμα διὰ τοὺς λύκους, εἶπε μειδιῶν σατανικῶς. Εἶτα,

— Ἐχω σύζυγον, προσέθηκε μυκτηρίζων τὸν φονευθέντα, δὲν δύναμαι νὰ τὸν προδώσω... Ἀλλ' ἤδη, κυρία, ἀνέκραξε στραφεὶς πρὸς τὴν κωμόπολιν, ἥδη ὁ σύζυγός σας ὁδοιπορεῖ διὰ τὸν ἄλλον κόσμον... Ἐρχομαι, προσέθηκεν, ἔρχομαι! ἀλλοίμονον ἂν ἀντιστῇς.

Καὶ ἔλαβε τὴν πρὸς τὸ Καζανλίκιον ἄγουσαν.

Ζ'.

Ὁ κόμης ἀναχωρήσας ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ κυρίου Πέτκωφ, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τῆς παρούσης διηγήσεως εἶπομεν, καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του παραγγείλας τῷ ὑπηρέτῃ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς οὐδένα τὴν εἴσοδον.

— Αἴ! τέλος πάντων, εἶπε μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ὑπηρέτου ὑψὼν μετὰ σατανικῆς ἀλαζονίας τὴν κεφαλὴν, τέλος πάντων ἐν κώλυμα ἤρθη ἐκ τοῦ μέσου. Τὸν σύζυγόν της τὸν ἔφαγον οἱ λύκοι, προσέθηκε μειδιῶν διὰ τοῦ ἰδιάζοντος εἰς αὐτὸν μειδιάματος. Αἴ τρεῖς ἡμέραι θὰ παρέλθωσι ταχέως.

Ἐνθυμεῖται θεδαίως ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ κόμης ἀναχωρῶν ἐζήτησε τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς κυρίας Πέτκωφ ὅπως μετὰ τρεῖς ἡμέρας τὴν ἐπισκεφθῇ.

— Θὰ ζητήσω τὴν χεῖρά της, καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ μοὶ τὴν ἀρνηθῇ· τί θὰ κάμῃ ἐδῶ, ἐν τῷ χωρίῳ, μόνη, αὕτη ἥτις εἶναι συνειθισμένη νὰ ζῇ ἐν κοινωνίᾳ ὑψηλοτέρᾳ... Θὰ τῇ παραστήσω τὰ ἀγαθὰ, ὧν θ' ἀπολαμβάνῃ μετ' ἐμοῦ, θὰ τῇ παραστήσω τὰς ἡδονὰς καὶ τέρψεις τῆς αὐλῆς, θὰ τῇ εἶπω... θὰ τῇ ὑποσχεθῶ τὰ πάντα... Ἐπειτα δὲν εἶναι μικρὸν νὰ γείνη κόμηςσα Ἰβανόφσκη γυνὴ ἀπλοῦ ἐμπορίσκου, καὶ αἱ γυναικες εἶναι πάντοτε κανόδοξοι καὶ πλήρεις φιλοδοξίας... Θὰ τὴν λάβω σύζυγόν μου, προσέθηκε μετ' εἰρωνίας· καὶ μετὰ μικρὰν σιωπὴν, Χά! χά! χά! παρεφρόνησα!... Ἀρκεῖ νὰ πεισθῇ εἰς τοῦτο· ἀφοῦ δὲ ὁ κόμης Ἰβανόφσκης ἀπολαύσει τῆς θείας ταύτης ὠραιοῦς, ἀφοῦ ἐπὶ τινὰ χρόνον σφίγξῃ αὐτὴν περιπαθῶς εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἀφοῦ δοκιμάσῃ ὅσας ἡδονὰς δύναται τις νὰ εὕρῃ εἰς ἄγγελον τόσῳ ὥραϊον, ἀφοῦ ἐντρυφήσῃ εἰς τὰ θέλγητρα τῆς καλλονῆς ταύτης πάντα, ἀφοῦ... τότε νύκτα τινὰ καταλείπει τὸ Καζανλίκιον καὶ κατευθύνεται εἰς Ἀδριανούπολιν ἵνα ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τοῦ Αὐτοκράτορός του... Ἐὰν ὅμως, προσέθηκε συσπῶν τὰς ὀφρῦς, ἐὰν ὅμως δὲν πεισθῇ, ὦ! τότε... καὶ κρότος ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου.

— Ποῖος εἶναι πάλιν! ἀνέκραξεν.

— Ἐγὼ, κύριε, εἶπεν ἔξωθεν ὁ οἰκέτης.

— Εἴσελθε.

— Μολονότι ἐγνώριζον, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης μετὰ συστολῆς, ὅτι θὰ παραβῶ τὴν διαταγὴν σας διαταράττων τὴν ἡσυχίαν σας, ἐτόλμησα ὅμως νὰ κάμω τοῦτο· διότι περὶ τοῦ προσώπου τοῦ ὁποῖον περιμένει ἔξω... οὐδεμίαν ἔχω διαταγὴν ἢ μᾶλλον γνωρίζω... ὅτι ὁ κύριος κόμης...

— Ποῖος εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Ῥώσος ἀποτόμως.

— Ἡ Μαρία, ἡ θαλαμηπόλος τῆς...

— Εἰπὲ εἰς αὐτὴν ὅτι δὲν ἔχω καιρὸν τώρα... Ἀ! περίμενε, περίμενε! προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ὑπηρέτην ἐτοιμαζόμενον νὰ ἐξέλθῃ, εἰσάγαγέ την. Ὅποιαν ἀνοησίαν ὀλίγον ἔλειψε νὰ πράξω! ἐψιθύρισε, τοῦ ὑπηρέτου ἐξελθόντος. Ἐλησμένησα καθ' ὁλοκληρίαν ὅτι ἔχω ἀνάγκην τοῦ κορασίου τούτου... ἔπειτα εἶναι τόσῳ ὥραϊον... καὶ τελευταῖον διαφθεῖραν μίαν ἀθωότητα ἐκδικουμαι κατὰ τῆς ἀρετῆς, οἷον δῆποτε ὄνομα καὶ ἂν φέρῃ αὕτη εἴτε κυρία Πέτκωφ ὀνομάζεται, εἴτε... ἀδιάφορον, ἐγὼ ἐκδικουμαι. Ἀλλὰ τί εἶπον; Ἀρετὴ! καὶ τί εἶναι αὕτη; Ἀκούεις ἐκεῖ ἀρετὴ! τίς οἶδε τίνας μωροῦ ἐπινόημα εἶναι. Τίς οἶδε τίνος δειλοῦ ἐφεύρεσις εἶναι, ὅστις φοβούμενος νὰ πράττῃ τὸ κακόν, ὥς τὸ ὠνόμασαν οἱ ἄνθρωποι, μὴ θέλων δὲ ἀφ' ἑτέρου νὰ ὑφίσταται τοιοῦτον ἐφεῦρε τὸ μορμολύκειον τοῦτο νομίζων ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσῃ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὸ νὰ πράττωσι καὶ νὰ ζῶσι κατὰ βούλησιν· ἀλλὰ τὰ μορμολύκεια ἐγένοντο διὰ τὰ παιδία... Ἀρετὴ! ἀνοησία... Φάγε, πῖε, διασκεδάσον, ἀπόλαυσον, ἰδοὺ ἡ ἀρετὴ, ἰδοὺ ἡ ἄκρα εὐδαιμονία... Αὐριοῦ ἀποθνήσκω καὶ τότε ταῦτα πάντα ἀφανίζονται... Ἐνόσω ζῶ λοιπὸν, ἃς προσφέρω ὅσας δύναμαι ἡδονὰς εἰς τὸ σαρκίον μου τοῦτο, τὸ ὁποῖον αὐριοῦ θ' ἀπολέσω... Αἴ! πόσον σὲ οἰκτείρω, φιλτάτη κυρία Πέτκωφ, διὰ τὰς τοιαύτας σου ἀντιστάσεις... Ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἐνάρετος, σύζυγός τιμία, πιστή... αἶ βλάξ! Ἐχεις πρὸ τοσούτου χρόνου ἐνώπιόν σου ἄνδρα ὥραϊον, εὐπατρίδην ἱκετεύοντά σε... καὶ σὺ ἀπορρίπτεις τὰς παρακλήσεις του. Διατί;

διότι είσαι σύζυγος ενάρτεος! διότι δὲν θέλεις νὰ παραβῇς τὰ συζυγικά σου καθήκοντα! διότι θέλεις νὰ φυλάξῃς τὴν τιμὴν σου! . . . Ἀρετὴ! ἐξηκολούθησεν ὁ Ῥώσος κόμης, εἴτε ὑπάρχει, εἴτε ὄχι, ἀδιάφορον· ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃς σὲ προκαλῶ . . . ἔσο ὡς βεβαία ὅτι θὰ ὑποχωρήσῃς· διότι ἡ γυνὴ αὕτη τὴν ὁποίαν ἐπεθύμησα θὰ παραδοθῇ εἰς ἐμέ! καὶ τείνας τὴν πυγμὴν, ὡς εἰ αὕτη ἦν προὐκάλει ἦτο παροῦσα, ἀνέκραξεν, ἀκούεις! θὰ παραδοθῇ εἰς ἐμέ! . . .

Τοσαύτη ὑπερηφανία, τοσαύτη ἔπαρσις, τοσαύτη ἀλαζονεία ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ κόμητος λέγοντος ταῦτα, ὅση δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ Σατάν, ὅτε ἠθέλησε νὰ στήσῃ τὸν θρόνον του ὑπεράνω τοῦ Ὑψίστου. . . Ἐὰν ἔβλεπέ τις αὐτὸν τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του τὸν Βελιάρ, τὸν ἀποστάτην ἄγγελον!

Μόλις ὁ κόμης ἐτελείωσε τοὺς λόγους του αὐτοῦς, καὶ ἡ θύρα ἐκρούσθη ἐκ νέου.

— Ἐμπρός! εἶπεν ὁ Ῥώσος ἀπὸ τῆς σατανικῆς μορφῆς τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐξαλειφθῇ πᾶν ἔχνος τῆς προτέρας αὐτοῦ κακίας, καὶ ἡ θαλαμηπόλος εἰσῆλθεν.

— ὦ! Μαρία μου, ἤλθες! ἀνέκραξεν ὑποκρινόμενος τὸν ἐρωτομανῆ. Ἐλα εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἔλα . . .

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, κύριε, ἐψέλλισεν ἡ ἀτυχὴς νεάνις. Πόσον εἰσθε καλὸς, κύριε . . . με ἀγαπᾶτε πάντοτε . . . ἂ! ἐγὼ δὲν γνωρίζετε πόσον σὰς ἀγαπῶ . . . Νομίζω ὅτι, ἂν δὲν σὰς ἴδω μίαν μόνον ἡμέραν, θὰ ἀποθάνω . . . με ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς; αἶ, δὲν εἶναι ἀληθές; . . .

Ἀθῶα κόρη! ἐὰν εἶχες τὴν μικρὰν ταύτην διορατικότητα, νὰ παρατηρήσῃς μεθ' ὁπόσης ψυχρότητος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος σοὶ ἐξέφραζε τὴν ἀγάπην του, θὰ κατενόεις τὸ πᾶν, ἤθελες φρίξει καὶ ἤθελες σταματήσει . . .

— Καὶ ἐρωτᾷς, κόρη μου; ὑπέλαβεν ὁ κόμης. Ἐὰν δὲν σὲ ἠγάπων, θὰ ἦσο τώρα εἰς τὸ δωμάτιόν μου;

— Ναι εἶμαι, ἀλλὰ ποῖος ἤξεύρει, ἂν με δέχεσθε μόνον . . . καὶ ἡ ἀθῶα νεάνις ἐδάκρυσε.

— Μὴ κλαίης, ἄγγελέ μου, ὑπέλαβεν ὁ κόμης, μὴ κλαίης· καὶ ἤρπασεν αὐτὴν

εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὥπως δὴθεν ἀπομάζῃ τὰ δάκρυά της.

— Ἴδου δι' αὐτὸ, ἐψέλλισεν ἡ νεάνις πνιγομένη ὑπὸ λυγρῶν καὶ συμπληροῦσά τὴν ὑπὸ τοῦ κόμητος διακοπείσαν φράσιν της.

— Ἀμφιβάλλεις, Μαρία, περὶ τῆς ἀγάπης μου; ἠρώτησεν ὁ Ῥώσος καταφιλῶν τὰς ροδόχρους τῆς νεάνιδος παρειάς.

— Ἄ! ὄχι· συγχωρήσατέ μοι, κύριε. . . Ὅταν με κρατῆτε οὕτως, ἐψέλλισεν, αἰσθάνομαι . . . δὲν ἠμπορῶ νὰ εἶπω τί' σὰς ἀγαπῶ, ἀγαπητέ μου κύριε, σὰς ἀγαπῶ . . .

— Καὶ ἐγὼ, Μαρία μου, καὶ ἐγὼ! . . .

— Τώρα, σὰς παρακαλῶ, ἀφήσατέ με νὰ ἀναχωρήσω, ὑπέλαβεν ἡ νεάνις. Φαντασθῆτε εἰς پاين کا κατάστασιν ἀφῆκα τὴν οἰκίαν· τὴν κυρίαν μου ἐδυρομένην διὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της, τὰ πάντα ἄνω κάτω . . . Φαντασθῆτε πόσον σὰς ἀγαπῶ! μόλις κατώρθωσα νὰ εὗρω στιγμὴν κατὰλληλον, καὶ πάραυτα ἔδραμον διὰ νὰ σὰς ἴδω. Ἐὰν με ζητήσῃ τις τὴν στιγμὴν ταύτην, τί θὰ εἶπω; Εἰς τοιαύτην περίστασιν νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὴν οἰκίαν! . . .

Καὶ ἡ νεαρά κόρη ταῦτα εἰποῦσα ἤτοιμάσθη ν' ἀπέλθῃ.

— Μὴ φεύγῃς ἀκόμη, ἄγγελέ μου· κάθησε ὀλίγον ἀκόμη, σὲ παρακαλῶ, ὑπέλαβεν ὁ κόμης κρατήσας αὐτὴν ἐκ τῆς ἐσθῆτος.

— ὦ! κύριε, ἀφήσατέ με! ἰκέτευεν ἡ νεάνις ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων.

— Ἐλα ἐδῶ, φίλη μου. . . ἔλα ἐδῶ. . . ἔλεγεν ὁ Ῥώσος μετὰ φωνῆς ὑποτρεμούσης.

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξηκόντιζον φλόγας πάθους καὶ ἀσελγείας!

— Ἄ! μὴ, μὴ, κύριε! ἐκραξεν ἡ νεάνις ἔχουσα συντηνωμένας τὰς χεῖρας, σὰς ἰκετεύω! . . .

— Μὴ φεύγῃς, ἄγγελέ μου· ὦ! μὴ σὲ παρακαλῶ!

— Ἀχ! θὰ φωνάζω! ἀφήσατέ με, κύριε, δὲν εἶναι. . .

Ἀλλ' ὁ Ῥώσος ὅστις ἦτο ἱκανὸς νὰ λαμβάνῃ μεταμορφώσεις καὶ τοῦ Πρωτέως αὐτοῦ πλείονας·

— Πολὺ καλὰ, φύγε! ἀνέκραξεν, ἐνῶ ἐπὶ τῆς μορφῆς του ἐφαίνετο διατρέχον νέφος δυσαρρεσκείας.

— Μὴ θυμόνετε, φίλε μου, ὑπέλαβεν ἡ ἀτυχὴς νεᾶνις· πάντοτε δὲν ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς σας; δὲν εἶμαι πρόθυμος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν; τῶρα ὅμως, καθὼς σὰς εἶπον, δὲν δύναμαι νὰ μείνω περισσότερον... Διατηρεῖτε ἀκόμη τὴν ὀργὴν σας; Εἰπέτε μοι...

— Ἐγώ! ὄχι, κόρη μου, ὄχι, ἀπήντησεν ὁ κόμης ὅστις ἐφαίνετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρᾶυνόμενος. Δὲν δύναμαι νὰ σὲ κρατήσω πλέον· πήγαινε.

— Ἀλλ' ἰδοὺ μὲ ὁμιλεῖτε ἀκόμη μὲ δυσαρέσκειαν...

— Ἐγώ! ὅταν σοὶ λέγω ὄχι!

— Μειδιάσατε λοιπὸν ὀλίγον...

— Ἀφοῦ τὸ θέλεις, ἔστω! εἶπεν ὁ κόμης μειδιῶν.

— Αἶ! τῶρα φεύγω εὐχαριστημένη.

— Πρὶν φύγῃς ὅμως, θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοὶ κάμῃς μίαν χάριν· μοὶ τὸ ὑπόσχεσαι;

— ὦ! λέγετε μόνον.

— Διατί ἔπαυσας τοῦ νὰ μοὶ φέρῃς τὸν υἱὸν τῆς κυρίας σου;

— Νὰ ἦσθε βέβαιος ὅτι δὲν τὸ κάμνω ἐξ ἐπίτηδες.

— Ἀφοῦ ἔχει οὕτως, αὔριον, ὅταν ἔλθῃς, νὰ τὸν φέρῃς μαζίη σου.

— Διατί;

(Ἐπεται τὸ τέλος) Α. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ ΛΩΘΟΤΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

I

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1828, περὶ τὴν δευτέραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, αἱ ἐξοχικαὶ οἰκίαι αἱ κατὰ μῆκος τῆς Καρόννης καὶ μετὰξὺ τῆς Ρεβέλλης καὶ τοῦ Καδιλιάκ κείμεναι, ἦσαν βεθυθισμέναι εἰς τὴν ἡσυχίαν ἐκείνην ἣν ἀγνοεῖ ὁ ὕπνος τῶν πόλεων, καὶ διαρκούσης τῆς ὁποίας, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ Δελίλ, δὲν βλέπει τις εἰμὴ τὴν σκοτίαν καὶ δὲν ἀκούει ἄλλο εἰμὴ τὴν σιωπὴν.

Μεμονωμένον τι περίπτερον ἐν μέσῳ κήπου μετρίας ἐκτάσεως ἐφαίνετο ἐξαίρουμένον τῆς γενικῆς ἡσυχίας. Εἰς τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν τῆς οἰκοδομῆς ἐκείνης, παράθυρόν τι τοῦ πρώτου ὀρόφου ἄφινε νὰ διέρχεται λάμψις τοσοῦτον ἀμυδρὰ ὥστε, εὐρισκόμενός τις ὀλίγον ἀπωτέρω, ἔπρεπε νὰ παρατηρήσῃ προσεκτικῶς ὅπως βεβαιωθῇ περὶ τῆς ὑπαρξέως της. Περίεργός τις, ἐὰν κατῴρθωνε νὰ ἀναβῇ τὸν τοῖχον, νὰ ἀναρρίχηθῇ κατόπιν μέχρι τοῦ ἐξώστου τοῦ παραθύρου ἐκείνου καὶ νὰ μείνῃ ἐκεῖ αἰωρημένος, θὰ ἀντήμειδεν ἀρκούντως τὸν κόπον του διὰ τῆς παρουσιαζομένης εἰς τὴν περιέργειάν του μυστηριώδους εἰκόνης. Διὰ τῆς ῥωγμῆς τῶν ἐκ κυανῆς μετὰξῆς δύο παραπετασμάτων, ὁ ὀφθαλμὸς ἠδύνατο νὰ διῶδῃ τὸ ἐσωτερικὸν ὑπνοδωματίου διεσκευασμένου μετὰ κομψότητος καὶ ἡδέως φωτιζομένου ὑπὸ λυχνίας. Ἐπὶ κλίνης εἰς τὸ βάθος εὐρισκομένης, γυνή τις, εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας καὶ τῆς καλλονῆς, ἐκοιμᾶτο ὕπνον τοῦ ὁποίου ἡ πυρετώδης ταραχὴ ἐπρόδιδε συγκίνησιν ἐκ τῶν ἐπιμάνων ἐκείνων αἵτινες οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διακόπτουσι τὸν στιγμιαῖον λήθαργον τοῦ αἰσθάνεσθαι καὶ τοῦ σκέπτεσθαι. Πλησίον αὐτῆς, ἀνθρωπός τις ὠχρομέτωπος καὶ ἐρρύτιδωμένος ὑπὸ γήρατος, ἠγρύπνει ἀκίνητος καὶ ἄφωνος. Τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ἀναστέλλων τὴν ἀναπνοήν του καὶ συνέχων διὰ τῆς χειρὸς τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας του, κατεσκόπευε μετ' ἀπαισίας ἀπληστίας τοὺς ἀσυναρτήτους λόγους τοὺς ὁποίους ὀδυνηρὸν ὄνειρον ἀπέσπα ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς νεαρᾶς γυναικὸς.

— Τὸ ὄνομά του! δὲν θὰ προσφέρῃ τὸ ὄνομά του! εἶπε καθ' ἑαυτὸν μετὰ ματαίαν προσδοκίαν καὶ περιφέρων βλέμμα ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξήστραπτεν ἀνίσχυρος λύσσα.

— Ἀρθούρε, ἐψιθύρισεν ἐκείνη, ὡς ἐὰν μοιραία δύναμις ἐθραυσεν αἰφνιδίως τὴν τελευταίαν σφραγίδα τὴν προστατεύουσαν ἀκόμη μυστικὸν ἡμιαποκαλυφθὲν ἐκ τῶν ἐκμυστηρεύσεων τοῦ ὕπνου.

— Ἀρθούρος, ἐπκνέλαθεν ὁ γέρων ὀρθούμενος ἀποτόμως ὡς ἐὰν τὸ ὄνομα ἐκεῖνο ἦτο ἐγχειρίδιον ἑτοιμον νὰ διαπεράσῃ τὸ στῆθός του. — Ἀρθούρος Δωδιάν! καὶ ἡρ-